

ÚKOLY BOJOVÉ POHOTOVOSTI A OPERAČNÍ PŘÍPRAVY V NOVÉM VÝCVIKOVÉM ROCE

Jako každoročně je i letošní podzim v ČSLA charakteristický hodnocením uplynulého výcvikového roku, plánováním nových úkolů a přípravou velitelského sboru k jejich plnění. Přesto, že se tato činnost opakuje a má hodně společného, je každý rok jedinečný jak z hlediska obsahu, tak i situace, ve které jsou úkoly plněny. Proto je zapotřebí v tomto období zhodnotit dosažené výsledky na všech stupních velení, najít příčiny úspěchů i nedostatků, jejich nositele a stanovit reálná východiska pro další zdokonalování bojové síly naší armády. Jak se nám to podaří, je do značné míry závislé na správném stanovení cílů, úkolů a metod jejich splnění v konkrétních podmínkách. Základem každého plánu je dosažený stav. Podívejme se, čeho jsme dosáhli v rozhodujících oblastech, a to bojové pohotovosti a operační přípravě.

V bojové pohotovosti bylo hlavní úsilí zaměřeno na zkvalitňování zabezpečení stále bojové pohotovosti a organizovaný i včasný přechod do vyšších stupňů. Zvýšenou pozornost velitelé a štáby věnovali skrytému přechodu na válečný stav výběrovým způsobem. Prověrky bojové pohotovosti měly menší omezení než dříve, jejich značná část byla uskutečňována ve dnech pracovního volna a při vyvedení do VVP, důsledněji jsme je spojovali s následným zaměstnáním, čímž bylo dosahováno větší komplexnosti v poznání skutečné připravenosti k plnění bojových úkolů. Realizace plánu zdokonalování bojové pohotovosti ČSLA řeší s perspektivou a v návaznostech celou problematiku. Ukázkové zaměstnání z oblasti bojové pohotovosti, provedené na podzim minulého roku pro

spojenecké armády, vneslo nové prvky do celkového pojetí přechodu vojsk z mírového stavu na válečný.

V průběhu výcvikového roku se nám podařilo částečně zlepšit řadu let kritizovaný stav v dílčích nácvicích bojové pohotovosti. Napomohla tomu taktiko-pořadová cvičení v prvních dnech společného výcviku u ZVO. Rozhodující pro kvalitu těchto zaměstnání bylo řízení nácviku nadřízeným velitelem u jedné jednotky. Tam, kde dílčí nácviky byly uskutečňovány v rámci celého útvaru, se stav nezlepšil.

Jak potvrzují zjištěné poznatky z prověrek a kontrol, je možné některé nedostatky zobecnit do těchto oblastí:

- vojska nevěnují nepřetržitou pozornost zabezpečení stálé bojové pohotovosti, což se projevuje především v denním bojovém rozdělení,
- příslušná dokumentace není průběžně doplňována, neodpovídá vždy skutečnosti a funkcionáři ji nevládli v potřebné míře,
- dozorčí orgány, které zabezpečují předání signálů a počáteční činnost, jsou často pověřovány úkoly, jež jim nepřísluší a nemají plně osvojeny povinnosti ve vztahu k bojové pohotovosti,
- komplexní nácviky nejsou pokaždé spojovány s vyvedením techniky do VVP a na cvičení, což potom nedovoluje splnit cíle tohoto zaměstnání,
- zabezpečení bojové pohotovosti není vždy chápáno v jednotě a komplexně, ale často jen jako splnění dílčích norem pro dosažení pohotovosti.

V novém výcvikovém roce bude třeba zaměřit pozornost na odstranění nedostatků a na zdokonalování **skrytého uvádění vojsk do vyšších stupňů bojové pohotovosti výběrovým způsobem**. Pokračovat **ve zkracování lhůt pro přechod orgánů velení a vojsk do vyšších stupňů bojové pohotovosti a zabezpečit splnění stanovených norem** ve všech situacích v průběhu celého roku. Zkvalitnit **přípravu i výkon služby dozorčích orgánů**. Nácviky bojové pohotovosti uskutečňovat **v metodické posloupnosti**. Za vyvrcholení považovat **komplexní nácvik**, na který vyvézt maximum techniky a řídit jej nadřízeným velitelem. Při prověrkách bojové pohotovosti procvičovat zaujímání **neplánovaných prostorů** a vyvážení zásob. Do obsahu následných zaměstnání zařazovat plnění **taktických a střeleckých úloh**.

V operační přípravě bylo hlavní úsilí soustředěno na přípravu a vedení obranné operace. Ještě výrazněji se tato otázka projevila přijetím vojenské doktríny členských států Varšavské smlouvy na Politickém poradním výboru v Berlíně. I na stránkách našeho časopisu je obranné tematice věnována odpovídající pozornost a přípravě i vedení obranné operace při nedokončeném mobilizačním a operačním rozvinutí vojsk jsme věnovali celé jedno číslo. Přesto se nelze s dosaženými výsledky spokojit. V rozhodovacím procesu přetrvává formálnost, subjektivismus a propočty jsou často přizpůsobovány přijatému zámyslu namísto vyhodnocení několika variant činnosti. Nepodařilo se podstatně snížit rozsah zpracovávaných dokumentů, ani jejich tvorbu zjednodušit a vytvořit tak více prostoru pro činnost u podřízených štábů. Organizace obrany je často prováděna schematicky, stereotypně, bez potřebného vyhodnocení terénu, možností nepřítele a jasného zámyslu jeho zničení. Rovněž manévry silami a prostředky — obchvat, obejít, protiúder a obklíčení — bývá málo rozhodný.

Součinnost není zpravidla v průběhu vedení operace v dostatečné míře udržována. Na nízké úrovni je praktické procvičování radioelektronické ochrany a REB. Řada nedostatků přetrvává i v organizaci a metodice operační přípravy.

Na základě dosažených výsledků a úkolů je zapotřebí v novém výcvikovém roce především prosadit efektivnost všech forem operační přípravy. **Za hlavní procvičovanou problematiku považovat přípravu a vedení obranných operací na počátku války za nedokončeného mobilizačního a operačního rozvinutí vojsk.** Rozhodovat se na základě propočtů a kalkulací a ne naopak. Důsledně odstraňovat nedostatky ze cvičení. Závěry ze cvičení Sojuz-87 považovat za další rozpracování teorie přípravy a vedení obranných operací v současné vojensko-politické situaci. Ke zvýšení profesionální připravenosti dále prohlubovat znalosti nepřítelů a použití vlastních vojsk. Přitom dbát na to, aby se každý jednotlivec připravoval především ve své odbornosti. Prohlubovat využití výpočetní techniky v práci štábů. Důsledněji procvičovat organizaci a zejména praktické provádění radioelektronického boje. Je nutné, aby velitelé a štáby, především vševojskových armád, zvládli použití letectva. K rozvíjení operačního myšlení a účelnějšímu využití času, štábní nácviky připravovat na daném stupni velení jen s výchozí situací, námětem a úkolem. Rozhodnutí, propočty k němu a další dokumenty zpracovávat až při samotném nácviku.

Bojová pohotovost a operační příprava do značné míry určují bojeschopnost armády. Nedostatky v organizátorské práci, metodice i v další činnosti se plně projevují i v těchto oblastech. Ke zlepšení stavu je proto třeba hledat **východiska v řídicí práci, v sestavení reálného plánu i jeho všestranném, včetně kádrového a materiálního, zabezpečení.** Považuji za účelné vrátit se i k osvědčeným metodám, které jsou často opomíjeny, jako je např. posloupnost v získávání znalostí a návyků, postup od jednoduššího ke složitějšímu, do zvládnutí jedné otázky nepřístupovat k další, důsledně dbát na splnění stanovených úkolů atd.

V tomto výcvikovém roce budeme dále zdokonalovat bojovou pohotovost i operační přípravu. Je nutné vycházet z dosaženého stavu s cílem naplnit požadavky, které jsou obsaženy v úkolu obrany státu i socialistického společenství. V tomto duchu jsou zpracovány i výcvikové dokumenty, jež konkretizují úkoly v jednotlivých opatřeních. Jejich splnění však bude záviset na lidech a na jejich vztahu k práci i odborné připravenosti. V ČSLA je to jednoznačně velitelský sbor.